

UNDERVISNINGSPLAN FOR KUN 2132/4132 VÅREN 2011.

Foreløpig plan. Evt endringer på fronter/emneside. E.Johnsen.

20. januar: 10.15-12.00: GM 204.

Introduksjon. Undervisningsplan, kursopplegg, pensum. Semesteroppgaven og emnevalg. Diskusjon om emnevalg og aktuelle problemfelt. Kilder og potensiale.

3. februar. 10:15 -12:00, GM. 204.

Perspektiver og introduksjon til norsk arkitektur 1945-70. (Christian Norberg-Schulz, Nils-Ole Lund, Ulf Grønvold, Espen Johnsen) Forelesning og diskusjonsoppgaver om John Engh: "Etterkrigstid". Byggekunst, 1956, s.159-168. Christian Norberg-Schulz: "Norsk arkitektur gjennom 50 år". Byggekunst, 1961, s.90-102. Artiklene vil bli lagt ut i fronter.

10. februar: 10.15-12.00 Nasjonalmuseet Arkitektur, Kongens gate

Omvisning i 1. del av utstillingen *Brytninger. Norsk arkitektur 1945-65.* 2. time.

Arkitekturtegning, foto og prosess. Besøk og orientering i tegningssamling, dokumentasjon og arkiver bla til diverse utvalgte verk.

17. februar: 10.15-12.00

1. time. omvisning i 2.del av Brytninger. 2. time Arkitekturtegning, foto og prosess. Besøk og orientering i tegningssamling, dokumentasjon og arkiver bla til diverse utvalgte verk av bla A. Poulsson, Knutsen, Vesterlid, Pedersen & Lund, Fehn og Grung, Kjell Lund.

3. mars: 10.15-12.00. Kunstindustrimuseet.

Introduksjon til norsk brukskunst/industriedesign/kunsthåndverk (Wildhagen, Hallén Alf Bøe, Fallan) Omvisning og diskusjonsoppgaver til museets faste samling.

10. mars 10.15-12.00. GM 204

Internasjonal arkitektur- og designhistorie. Gruppe-fremlegg av utvalgte artikler i pensum. Artiklene fordeles 10. februar. Seminar både om tekster fra samtiden og nyere forskningsperspektiver.

17. mars: 10:15 -12:00, GM 204

Fra skisse til media. Arkitektur og design. Ideologi og prosess. Å knytte sammen verk, teori og metode. Forelesning og øvingsoppgaver.

24. mars: 10:15 -12:00, GM 204

Det monografiske perspektivet. Knutsen, Korsmo, Fehn. Forelesning, pluss gruppeoppgaver knyttet til artiklene: Knut Knutsen:"Et fritidshus". Byggekunst 1952, s.126-129. Knut Knutsen: "Arkitektens oppgave". Byggekunst 1953, s. 195-197. Sverre Fehn:" Marokansk primitiv arkitektur." Byggekunst 1952, s.73-78. PAGON: "CIAM", "Bolig", "Hjemmets mekano", Byggekunst 1952, s.93, 108-113..

31.mars: 10.15-12.00 *Internasjonale impulser utenfra. Modernismen og historien. Rom og eksperimentering.* Forelesning. Evt gruppe-oppgaver om: Arne Korsmo og Christian Norberg-Schulz: "Mies van der Rohe". Byggekunst 1952, s.85-91. Arne Korsmo: "Japan og Vestens arkitektur". Byggekunst 1956, 69-74.

7. April: 10:15 -14:00, GM 204 *Veiledning av semesteroppgaven i grupper.* Oppsett på fronter.

14. April: kl.10.15-. Ekskursjon. Tåsen/Nordberg. Vandring der vi bla ser på verk av Knut Knutsen, Anton Poulsson, Erling Viksjø evt Sverre Fehn og Geir Grung.

5. mai: 10:15 -12:00. GM 204. *Åpent tema.* Forelesning.

12. mai 10.15 – 12.00. Ekskursjon/ Veiledning av semesteroppgaven. Etter behov.

KUN 2132 / KUN 4132. NOEN VIKTIGE DATOER:

Eksamensordning

- **Skole-eksamen: 27. mai** (2 timer).
- **Semesteroppgaven**
- Arbeidet med semesteroppgaven står sentralt i kurset. Her er noen viktige datoer:
 - **24. mars. Kl. 14. Frist for innsendelse av tema for semesteroppgaven.** Skriv arbeidstittel og noe om hva slags type oppgave du vil skrive og hvordan du har tenkt å gjennomføre oppgaven med problemstilling og bruken av teori og kildemateriale . Max en halv – hel side. Leveres på Fronter.
 - **1. juni. Kl. 14. Innlevering av semesteroppgaven. Innleveres på fronter.**
 - Besvarelsen vil kunne bestå av to deler:
 - Et teoretiserende essay (ca.6-8 s)
 - Evt appendix med beskrivelse av de utvalgte byggverk/produkter/, faktaopplysninger, samt illustrasjoner (ca.1-3 s).
- **7. April og evt 12.mai. Veiledning av semesteroppgaven.** Oppsett på fronter

Pensum/læringskrav (KUN2132 – kun 4132 Vår 2011)

Pensum merket * finnes i kompendium på kopiutalget, Akademika.

Norsk arkitektur- og designhistorie

Hallén, Widar (red.) : 1996, Art deco funkis scandinavian design. Årbok for Kunstindustrimuseene i Norge. Orfeus Forlag. (Artikler s. 41-85 om bla Arne Korsmo, Willy Johansson, Alf Sture, Scandinavian design-begrepet).

Johnsen, Espen (red.) : *Brytninger. Norsk arkitektur 1945-65*, 2010. Utstillingskatalog, Nasjonalmuseet. (ca 300 s).

*Lund, Nils-Ole : *"Den umiddelbare etterkrigstid – diskussionen om Apollon og Dionysos" og "Det foranderlige og det eviggyldige"*. I *Nordisk arkitektur*,, 1991. Arkitektens Forlag . s. 18-39, 62-85.

Norberg-Schulz, Christian : *"Fra gjenreisning til omverdenskrise. Norsk arkitektur 1945-1980"*. I *Norges kunsthistorie*, bind 7, Oslo, 1983. s. 7-92 .

*Norberg-Schulz, Christian : *"Sverre Fehns poetiske modernisme"*. I *Norberg- Schulz, Christian og Gennaro Postiglione: Sverre Fehn. Samlede Arbeider*, 1997. Orfeus forlag. s. 19-61.

*Wildhagen, Fredrik : *"Fra sosialt engasjement til elegant form", "Scandinavian Design" og "Spesialisering og spredning"*. I *Norge i Form. Kunsthåndverk og design under industrikulturen*, 1988. J.M. Stenersen forlag. s. 119-172.

Internasjonal arkitektur- og designhistorie

Colomina, Beatriz : *"The Media House"*. *Assemblage, No. 27*, The Tulane Papers: The Politics of Contemporary Architectural Discourse (Aug., 1995). s. 55-66.

Colomina, Beatriz: *Domesticity at War* , Barcelona, 2006. Actar. s. 5-109.

Crowley, David og Jane Pavitt (red.): *Cold War Modern: Design 1945–1970* , London, V&A, 2008. s.11-23, 43-63, 72-90.

Arthur Drexler: *"Engineer's Architecture: Truth and its Consequences."* I *A. Drexler (red.): The Architecture of the Ecole Beaux- Arts*, London, 1984. Secker & Warburg. S. 13-59.

Goldhagen, Sarah W. og Rejean Legault (red.): *Anxious modernisms: Experimentation in Postwar Architectural Culture*, 2000. MIT Press. s. 9-118, 191-214, 301-323.

Lund, Nils-Ole: *Arkitekturteorier siden 1945*, 2001. Arkitektens Forlag. s. 1-128 .

Oackman, Joan (red.): *Architecture Culture 1943–1968* , 1993. Columbia Books of Architecture. s. 27-45, 100-109, 240-252, 270-271.

Payne, Alina: *"Rudolf Wittkower and Architectural Principles in the Age of Modernism"* *Journal of the Society of Architectural Historians*,, Vol. 53, No. 3, Sep., 1994. s. 322-342.

Artikler fra Byggekunst

I tillegg vil enkelte artikler fra samtiden, publisert i Byggekunst i perioden 1945-65, bli lagt ut i fronter: John Engh: "Etterkrigstid". Byggekunst, 1956, s.159-168. Christian Norberg-Schulz: "Norsk arkitektur gjennom 50 år". Byggekunst, 1961, s.90-102. Knut Knutsen:"Et fritidshus". Byggekunst 1952, s.126-129. Knut Knutsen: "Arkitektens oppgave". Byggekunst 1953, s. 195-197. Sverre Fehn:" Marokansk primitiv arkitektur." Byggekunst 1952, s.73-78. PAGON: "CIAM", "Bolig", "Hjemmets mekano", Byggekunst 1952, s.93, 108-113. Arne Korsmo og Christian Norberg-Schulz: "Mies van der Rohe". Byggekunst 1952, s.85-91. Arne Korsmo: "Japan og Vestens arkitektur". Byggekunst 1956, 69-74.

Annen aktuell norsk referanselitteratur

Bøe, Alf : "*Kunstindustri og design etter 1940*": *I Norges kunsthistorie*, bind 7, Oslo 1983. s. 421-466. .

Fallan, Kjetil : *Modern transformed: the domestication of industrial design culture in Norway, ca. 1940-1970*. , 2007. Doktoravhandling, NTNU. s. 1-18, 55- 100, 139- 206, 251-342. .

*Grønvold, Ulf : "*I hybridenes dager*". *Byggekunst nr 7* , 1991. s. 403-417 .

Thue, Anniken : "*Kunsthåndverket 1940-1980*". *I Norges kunsthistorie*, , 1983. bind 7, Oslo. s. 350 – 390.

Annen aktuell internasjonal referanselitteratur

Jackson, Lesley : "*Contemporary*". *Architecture and interiors of the 1950s*, 2004. Phaidon.

Lambert, Phyllis (red.): *Mies in America* , New York, 2001. Whitney.

Pelkonen, Eeva-Liisa and Donald Albrecht (red.): *Eero Saarinen: shaping the future* , 2006. Yale.

Treib, Marc (red.): *The Architecture of landscape, 1940–1960* , Philadelphia, 2002.

AKTUELLE SEMINAROPPGAVER KUN 2132/ KUN 4132:

Til de fleste foreslåtte temaene finnes det originalt og tilgjengelig tegnemateriale i Nasjonal-museet evt på utstillingen *Brytninger*, som studentene oppfordres til å bruke i oppgaven.

1. *Planetveien og media*. Hvordan ble boligen og hjemmene til Arne Korsmo og Grete Prytz Kittelsen og Christian Norberg-Schulz presentert i fagpresse og media? Trolig vil oppgaven tjene på en avgrensning, enten til utvalgte fotografier eller til Gunnar S. Gundersens serie "Livet i Planetveien".
2. *Eames og Korsmo*. Ekteparet Korsmo skal ha fått tilsendt fra ekteparet Charles og Ray Eames noen av deres stoler kort tid de kom tilbake fra USA i 1950. Stolene skal ha blitt stilt ut og er ofte gjengitt når ekteparet Korsmo presenterer sine hjem. Også på andre felt, ser vi at Korsmo-paret var inspirert av ekteparet Eames. Diskuter denne relasjonen.
3. *Arne Korsmo: Triennialene i Milano i 1954 og 1957* var et gjennombrudd for norsk design. Presenter og diskuter utstillingsdesignen og foreta kildeundersøkelser bla i Riksarkivets Brukskunst-arkiv.
4. *Knut Knutsen: Stille bevegelse, bortgjemthet, antydninger* (1947). Konkurransutkast, Vågå herredshus. Utkastet har en sentral plass i norsk arkitekturhistorie, men har ikke blitt gjenstand for nærmere kildeundersøkelser.
5. *Anton Poulsson: Villa Bjelke* (1947-48), Sogn. Foreta kilde- og tegneundersøkelser og diskuter ulike relevante aspekter ved dette lille bemerkelsesverdige huset.
6. *Pedersen & Lund: Hus for Aage Storstein* (1939-48). Tegnematerialet indikerer en rekke utkast og stilistiske endringer. Kartlegg prosessen og diskuter de endringer prosjektet gjennomgår.
7. *Sverre Fehn og Geir Grung: Krematorium*. Konkurransutkast til krematorium i Larvik (1950). Studer konkurransetegninger og modellfotografier og diskuter prosjektet i lys av utvalgte relevante problemstillinger.
8. *Jens og Wenche Selmer: Eget sommerhus på Beltesholmen* (1957). Foreta kilde- og tegneundersøkelser og diskuter relevante aspekter.
9. Kjell Lunds utkast "Ordet" og Sverre Fehn og Odd Østbyes utkast "Talawyr". Begge konkurransutkast til *Kirke i Harstad* (1955). Diskuter utkastenes karakter og idé og se de i lys av situasjonen i norsk og internasjonal kirke-arkitektur på midten av 1950-tallet.
10. *Are Vesterlid: Utkast til Nordisk Villaparad* (1963). Are Vesterlid utarbeidet et hittil ukjent forslag til den nordiske Villaparaden i Norrköping. Diskuter villa-prosjektet i relevante kontekster.
11. *PAGON og Karl Johans gate*. En rekke arkitekter tilknyttet PAGON, som Arne Korsmo, Håkn Mjelva og Sverre Fehn hadde planer for Karl Johans gate. Foreta en kartlegging og presenter og diskuter et uvalg (1-3) av disse planene.